

SIGHTSEEING IN HAMM

Rundgänge durch Hamm · Tours through Hamm

تورهای پیاده روی در حوزه شهری «هم» و اطراف آن

جولات في منطقة Hamm وما حولها · Экскурсія через Хамм

STADTEILINITIATIVE
h amm

Kultur, Geschichte & mehr

Wandsbeker

U1
Ritterstraße

Papenstraße

Hasselbrookstraße

HAMM-

S Landwehr

Sievekingsallee

Bürgerweide

ROTE ROUTE

GRÜNE ROUTE

THÖRLS PARK
Hammer Landstraße

U2 U4
Burgstraße

Borgfelder Straße

Eiffestraße

Eiffestraße

Wendenstraße

HAMM-SÜD

Süderstraße

Süderstraße

BILLE

Chaussee
U1 **S** **Wandsbeker Chaussee**
 Wandsbeker Chaussee
 Pappelallee
 Kantzaustraße
S **Hasselbrook**
DB
 Gaspar-Voght-Straße
 Hammer Straße
 Jüthornstraße
NORD
 Hammer Steindamm
 Sievekingsallee
 Hammer Park
 Horner Kreisel
U2 **Hammer Kirche**
U4
U4 **U2** **Rauhes Haus**
 Horner
 Landstraße
 Eiffestraße
BLAUE ROUTE
 Steinbeker Straße
 SÜDER
 Südstraße
 BILLE
 Ausschläger Billdeich
BILLERHÜDER INSEL
 BILLE

SIGHTSEEING IN HAMM

RUNDGÄNGE DURCH HAMM

Entdecke deinen Stadtteil!

In Hamm und Umgebung kannst du einiges entdecken. Auf unseren drei Rundgängen erlebst du Natur, findest Angebote für die Freizeit und erfährst Spannendes über Hamms Vergangenheit! **Viel Spaß!**

TOURS THROUGH HAMM

Discover your neighbourhood!

In Hamm and its surroundings, there is much you can explore. On our three walks, you'll experience nature, find leisure activities, and learn interesting facts about Hamm's history! **Have fun!**

Екскурсія через Хамм

Відкрийте для себе околиці!

У Хаммі та його околицях можна багато чого дослідити. Під час наших трьох прогулянок ви познайомитеся з природою, знайдете розваги та дізнаєтесь цікаві факти про історію Хамма!

Der Kulturladen Hamm ist seit 1983 fester Bestandteil des Stadtteils. Mehr über unsere Projekte gibt's auf hh-hamm.de

جولات في هام

اكتشف منطقتك

يمكنك اكتشاف الكثير في منطقة هام وما حولها في جولتنا الثلاث ستمتع بالطبيعة، وتتعرف على أنشطة ترفيهية وتتعلم أشياء مثيرة عن ماضي منطقة هام. ملاحظه

تور های پیاده روی در هام

حوزه شهری خود را کاوش کنید!

در حوزه شهری هام و اطراف آن میتوانید مکان های جالبی را بیابید. در 3 تور پیاده روی ما در این بخش شهر علاوه بر اینکه با مناظر طبیعی و برنامه های اوقات فراغت آشنا میشوید، راجع به گذشته هام نیز دانستنی های خواهید آموخت. خوش بگذرد!

Щоб отримати додаткову інформацію, години роботи та розклад, просто відскануйте QR-коди своїм смартфоном!

Für mehr Infos, Öffnungszeiten und Termine einfach mit dem Smartphone den QR-Code einscannen!

For more information, opening hours, and schedules, simply scan the QR code with your smartphone!

للمزيد من المعلومات، ومواعيد العمل والمواعيد، ما عليك سوى مسح رمز باستخدام هاتفك الذكي

برای اطلاعات بیشتر، اوقات کاری و وقت ملاقات، به سادگی کد QR را با گوشی هوشمند خود اسکن کنید!

DIE ROTE ROUTE

RUNDGANG 1 · LÄNGE/LENGTH: CA. 2,2 km

1 Sievekingdamm

Kneipe, Atelier, Antikes und Trödel: Ein Spaziergang durch den Sievekingdamm lohnt sich. Auch mehrere Nachbarschaftstreffs für alle Menschen im Stadtteil sind hier zu finden, die ein vielfältiges Freizeitangebot anbieten. Im Café Ursprung bei der Christuskirche gibt es dienstags bis donnerstags einen günstigen und leckeren Mittagstisch. Und auch die Hamburger Tafel ist hier montags mit einer Essensausgabe vor Ort.

- Christuskirche Hamburg-Hamm
- SieNa Nachbarschaftstreff | Stiftung Miteinander leben und wohnen
- Nachbar-Treff der Stiftung der Wohnungsgenossenschaft von 1904

Pubs, studios, antiques, and secondhand goods: A stroll through Sievekingdamm is worth it. Several neighborhood meeting places offering a diverse range of leisure activities can be found here for all residents of the district. At Café Ursprung near Christuskirche, you can enjoy an affordable and delicious lunch from Tuesday to Thursday. On Mondays, the Hamburger Tafel is also on-site for food distribution.

- Christuskirche Hamburg-Hamm
- SieNa Neighborhood Meeting Place | Miteinander leben und wohnen Foundation
- Neighbor Meeting Place of the 1904 Housing Cooperative Foundation

Паби, студії, антикваріат і вживані товари: прогулянка Сівекінгдаммом варта того. Кілька місць для зустрічей у районі, які пропонують різноманітний вибір дозвілля, можна знайти тут для всіх жителів району. З вівторка по четвер у кафе Ursprung поблизу Christuskirche можна насолодитися смачним обідом за доступною ціною. Щопонеділка гамбургер Tafel також доступний для роздачі їжі.

- Христова церква Гамбурга-Хамма
- Місце зустрічі в районі SieNa | Фундація Miteinander Leben und Wohnen
- Місце зустрічі сусідів Житлового кооперативу 1904р

الحانات والاستوديوهات والتحف والبضائع المستعملة تجعل التنزه في (سيفيكينجدام) يستحق العناء. وهناك أيضًا العديد من اجتماعات في الحي لمختلف القاطنين فيه، وهذه الاجتماعات بدورها تقدم مجموعة واسعة من الأنشطة الترفيهية. و يقدم مقهى بالقرب من كنيسة المسيح وجبة غداء رخيصة ولذيذة من الثلاثاء إلى الخميس. كما يقوم التافل المحلي بتوزيع المواد الغذائية كل يوم الاثنين.

- كنيسة المسيح هامبورج هام
- مؤسسة العيش والسكن معًا SieNa اجتماع الحي
- اجتماع الجيران لمؤسسة الإسكان التعاوني من عام 1904

كافه هاي كوچك، استوديو، اشياء انتيك و لوازم دست دوم: گشت و گذار در Sieve-kingdamم ارزشش را دارد. همچنین چندین مرکز محلی برای همه مردم محله در اینجا وجود دارد که برنامه های متنوعی از فعالیتهای اوقات فراغت ارائه می دهند. در کافه اورسپرونگ Café Ursprung در Christuskirche، در هفته، سه شنبه تا پنج شنبه ناهار (غذای چاشت) ارزان و خوشمزه موجود است. همچنین هر دوشنبه هم Hamburger Tafel با توزیع غذا در محل حضور دارد.

- کلیسای کریستوس هامبورگ هام
- مرکز همسایگی SieNa | بنیاد همزیستی و زندگی مشترک
- مرکز همسایگی بنیاد مسکن 1904

Links: Der Musikbunker im Sievekingdamm. Oben rechts: Blick auf den Bunker 1955. Unten rechts: Der Antik & Trödel im Sievekingdamm

2 Musikbunker

Der Bunker wurde zwischen 1941 und 1942 gebaut. Im 2. Weltkrieg bot der Bunker über 600 Personen Schutz vor Luftangriffen. Heute werden die Räume des Bunkers als Proberäume an Musiker*innen vermietet, da die dicken Betonwände den Schall dämmen.

The bunker was built between 1941-42. During World War II, the bunker provided shelter for over 600 people during air raids. Today, the bunker's rooms are rented as rehearsal spaces to musicians because the thick concrete walls dampen sound.

Бункер був побудований у 1941-42 роках. Під час Другої світової війни бункер дав притулок понад 600 людям під час повітряних нальотів. Сьогодні кімнати бункера здають музикантам під репетиційні, оскільки товсті бетонні стіни гасять звук.

تم بناء الملجأ بين عامي 1941-1942. خلال الحرب العالمية الثانية، وفر هذا الملجأ الحماية لأكثر من 600 شخص من الغارات الجوية. اليوم يتم تأجير الغرف الموجودة فيه للموسيقيين كغرف تدريب لأن الجدران الخرسانية السميكة تساعد على تثبيط الصوت.

این پناه گاه بین سالهای 1941-1942 ساخته شده است. این پناه گاه در جنگ جهانی دوم به بیش از ۶۰۰ نفر در جریان حملات هوایی پناه می داده است. امروزه اتاق های این پناه گاه به موسیقی دانان برای تمرین موسیقی کرایه داده می شود، زیرا دیواره های ضخیم بتنی صدا را کاهش می دهند.

3 Carl-Petersen-Straße

Die Carl-Petersen-Straße hieß vor dem 2. Weltkrieg „Mittelstraße“ und war damals schon eine der Haupteinkaufsstraßen des Viertels. Neben leckerem Eis und Kaffee gibt es hier liebevoll geführte Geschäfte.

Before World War II, Carl-Petersen-Straße was called „Mittelstraße“ and was already one of the main shopping streets in the neighborhood. In addition to delicious ice cream and coffee, lovingly run shops can be found here.

До Другої світової війни Carl-Petersen-Straße називалася «Міттельштрассе» і вже була однією з головних торгових вулиць у цьому районі. Окрім смачного морозива та кави, тут можна знайти затишні магазини.

قبل الحرب العالمية الثانية كان يُطلق على شارع Carl-Petersen-Straße اسم „Mittelstrasse“ وكان بالفعل أحد شوارع التسوق الرئيسية في المنطقة. بالإضافة إلى الآيس كريم اللذيذ والقهوة، توجد هنا متاجر تدار بحمبة.

قبل از جنگ جهانی دوم، خیابان کارل-پترسن به نام „Mittelstraße“ خیابان میانه شناخته می‌شد و حتی در آن زمان یکی از خیابان های اصلی با مراکز خرید در محله بود. علاوه بر بستنی (آیسکریم) و قهوه خوشمزه، اینجا مغازه و دُکان هایی با میزبانان صمیمی و دوستانه وجود دارد.

4 Hammer Wochenmarkt

Auf dem Hammer Wochenmarkt könnt ihr dienstags von 15:00-18:30 Uhr und freitags von 12:30-18:00 Uhr frische Waren einkaufen.

At Hammer Wochenmarkt (farmer's market), you can shop for fresh goods on Tuesdays from 3:00 PM to 6:30 PM and on Fridays from 12:30 PM to 6:00 PM.

На Hammer Wochenmarkt (фермерському ринку) ви можете купувати свіжі товари у вівторок з 15:00 до 18:30 і в п'ятницю з 12:30 до 18:00.

يمكنكم شراء السلع الطازجة من سوق هام الأسبوعي أيام الثلاثاء من الساعة 3:00 عصراً إلى 6:30 مساءً وأيام الجمعة من الساعة 12:30 ظهراً إلى 6:00 مساءً.

در بازار هفتگی هام می توانید در روزهای سه شنبه از ساعت 15:00 تا 18:30 و در روزهای جمعه از ساعت 12:30 تا 18:00 محصولات تازه را خریداری کنید.

Der Hammer Wochenmarkt und die Carl-Petersen-Straße liegen zentral in Hamm

5 Hammer Park

Der Hammer Park ist das grüne Herz von Hamm. Neben grünen Wiesen zum Entspannen gibt es hier eine Grillwiese, ein Schachfeld, einen Spielplatz, eine Minigolfbahn, einen Kräutergarten, eine Tauschbox, Tischtennisplatten und einen im Winter beliebten Rodelberg. Einmal im Jahr finden hier auch Konzerte und Feste im Rahmen des Hammer Sommerfestivals statt. Und im Haus der Jugend gibt es viele kostenlose Freizeitangebote für Kinder und Jugendliche, die sich hier zum Austauschen, Basteln oder Kickern treffen. Und der ParkSportInsel e.V. bietet auf der Wiese kostenlose Bewegungsangebote für alle an.

Hammer Park is the green heart of Hamm. In addition to green lawns for relaxation, there is a barbecue area, a chess field, a playground, a mini-golf course, a herb garden, an exchange box, table tennis tables, and a popular sledding hill in winter. Once a year, concerts and events are held here as part of the Hammer Summer Festival. The Haus der Jugend offers many free leisure activities for children and teenagers who gather here for exchanges, crafts, or table football. ParkSportInsel e.V. also provides movement activities for everyone on the lawn, free of charge.

Der Hammer Park ist das grüne Herz von Hamm

Парк Хаммер - це зелене серце Хамма. Окрім зелених галявин для відпочинку, тут є зона барбекю, шахове поле, дитячий майданчик, поле для міні-гольфу, трав'яний сад, обмінний пункт, столи для настільного тенісу, а взимку популярна гірка для катання на санках. Раз на рік тут проходять концерти та заходи в рамках фестивалю «Молотове літо». Haus der Jugend пропонує багато безкоштовних заходів для дітей і підлітків, які збираються тут для обміну, рукоділля або настільного футболу. ParkSportInsel e.V. також забезпечує безкоштовні рухові заходи для всіх на галявині.

هام هي القلب النابض بالخضرة لمنطقة هام. الى جانب المروج الخضراء للاسترخاء هناك العديد من الأماكن المختلفة، مثل منطقة الشواء، وملعب الشطرنج، وملعب الجولف المصغر، وحديقة الأعشاب، وصندوق التبادل، وطاولات للعب تنس الطاولة، وتلة التزلج التي تحظى بشعبية كبيرة في فصل الشتاء.

كما تقام هنا سنويًا الحفلات الموسيقية وفعاليات كثيرة كجزء من مهرجان هام الصيفي. ويوجد في دار الشباب العديد من الأنشطة الترفيهية المجانية للأطفال واليافعين الذين يجتمعون هنا لتبادل الأفكار أو ممارسة الحرف اليدوية أو لعب كرة قدم الطاولة (الكيكير).

Парк هام قلب سبز محله هام است. علاوه بر چمن زارهای سبز برای استراحت، اینجا یک مکان گریل (کباب درست کردن)، یک میدان شطرنج، یک محوطه بازی، یک زمین مینی گلف، یک باغ گیاهان، یک جعبه مبادله، تخته های پینگ پنگ (تنیس روی میز) و مکان سورتمه زدن محبوب در زمستان وجود دارد. یک بار در سال اینجا کنسرت ها و جشنواره هایی در چارچوب جشنواره تابستانی هام Hammer Sommerfestival برگزار می شود. و در خانه جوانان Haus der Jugend بسیاری از فعالیت های تفریحی رایگان برای کودکان و نوجوانان وجود دارد. کودکان و نوجوانان اینجا با یکدیگر صحبت میکنند، کار دستی میسازند و فوتبال دستی بازی میکنند. و انجمن ParkSportInsel برنامه های ورزشی رایگان برای همه را بر روی چمن ارائه می دهد.

6 Hammer Steindamm

Gut Bummeln lässt es sich rund um die Kreuzung Ecke Hammer Steindamm und Marienthaler Straße. Hier gibt es neben Cafés und Restaurants, kleine Ateliers, eine Buchhandlung und Geschäfte des täglichen Bedarfs.

A nice area for a leisurely stroll is around the intersection of Hammer Steindamm and Marienthaler Straße. Here, in addition to cafes and restaurants, you'll find small studios, a bookstore, and everyday shops.

Гарний район для неквапливої прогулянки знаходиться навколо перехрестя Hammer Steindamm і Marienthaler Straße. Тут, окрім кафе та ресторанів, ви знайдете невеликі студії, книжкову крамницю та повсякденні магазини.

من المفيد التجول على تقاطع بين الشارعين هامر شتايندام Hammer Steindamm و شارع مارينثالير Marienthaler Straße. بالإضافة إلى المقاهي والمطاعم، هنالك استوديوهات صغيرة ومكاتب ومحلات تجارية لتلبية الاحتياجات اليومية.

مكاني عالی برای گشت و گذار اطراف تقاطع خیابان هامراشتایندام Hammer Stein-damm و خیابان مارینتال Marienthaler Straße وجود دارد. علاوه بر کافه ها و رستوران ها، اینجا استودیوهای کوچک، یک کتابفروشی و فروشگاههای لوازم روزانه نیز وجود دارد.

DIE GRÜNE ROUTE

RUNDGANG 2 · LÄNGE/LENGTH: CA. 2,8 km

1 Platz der Kinderrechte

Den Platz der Kinderrechte gibt es seit 2019. Hier sind gleich mehrere Institutionen beheimatet, die ein buntes Programm für Groß und Klein anbieten. Auf dem Platz wird es daher mit Theaterstücken oder Märkten manchmal auch ganz schön trubelig. Mittig auf dem Platz findet ihr eine digitale Skulptur zum Thema Kinderrechte, die ihr über einen QR-Code anschauen könnt.

- Kulturladen Hamm und Stadtteilarchiv Hamm
- FUNDUS THEATER | Forschungstheater
Das Kindertheaterhaus für alle Generationen
- HT16 – Hamburger Turnerschaft von 1816 r.V.
- Der Kinderschutzbund Landesverband Hamburg e.V.

The Children's Rights Square has been in existence since 2019. Several institutions located here offer a colorful program for both young and old. The square can sometimes get lively with theater plays or markets. In the center of the square, you'll find a digital sculpture on the theme of children's rights that you can scan via QR code.

- Kulturladen Hamm and Stadtteilarchiv Hamm
- FUNDUS THEATER | Research Theater
The Children's Theater House for all generations
- HT16 – Hamburger Turnerschaft von 1816 r.V.
- The Child Protection Association Hamburg

Auf dem Platz der Kinderrechte finden tolle Feste statt

Майдан прав дитини існує з 2019 року. Кілька закладів, розташованих тут, пропонують яскраву програму як для маленьких, так і для дорослих. Площа іноді може бути жвавою від театральних вистав або ринків. У центрі площі ви знайдете цифрову скульптуру на тему прав дитини, яку можна відсканувати за допомогою QR-коду.

- Kulturladen Hamm i Stadtteilarchiv Hamm
- ТЕАТР ФУНДУС I Театр-дослідження
Будинок дитячого театру для всіх поколінь
- НТ16 – Hamburger Turnerschaft von 1816 r.V.
- Німецька асоціація захисту дітей, державна асоціація Hamburg e.V.

مكان او ساحة حقوق الطفل موجود منذ عام 2019. فهو موطن للعديد من المؤسسات التي تقدم برامج متنوعة للصغار والكبار. أحياناً ما يكون هذا المكان ينبض بالحياة من خلال المسرحيات أو الأسواق. ستجد في وسط الساحة منحوتة رقمية حول موضوع حقوق الطفل يمكنك مسحها ضوئياً عبر رمز الاستجابة السريعة.

• متجر هام الثقافي وأرشيف منطقة هام

• مسرح فوندوس الأول مسرح الأبحاث

مسرح الأطفال لكل الأجيال

• HT16 - نادي هامبورغ للرياضة البدنية من عام 1816

• الجمعية الألمانية لحماية الطفل، رابطة ولاية هامبورغ

Platz der Kinderrechte از سال 2019 وجود دارد. اینجا چند موسسه مختلف قرار دارند که برنامه های متنوعی برای بزرگسالان و کودکان ارائه می دهند. به همین دلیل این میدان گاهی وقت ها با نمایش های تئاتری یا بازارها، ممکن است خیلی شلوغ و پرهیایو شود. در وسط میدان یک مجسمه دیجیتال با موضوع حقوق کودکان وجود دارد که می توانید آن را با کیو آر کد QR-Code اسکن کنید.

• مرکز فرهنگی هام و آرشیو محله هام

• ویدیو: آرشیو عکس هام (هفته یادبود 2022، استفانی کانه از مرکز فرهنگی و آرشیو محله هام)

• تئاتر فندوس: تئاتر تحقیقی

خانه تئاتر کودکان برای همه نسل ها

• انجمن ورزشی هامبورگ از 1816 میلادی HT16

• انجمن محافظت از کودکان ایالت هامبورگ

2 Thörls Park

Direkt gegenüber im Thörls Park gibt es einiges zu entdecken. Auf den Fledermausliegen könnt ihr abends und nachts Fledermäuse beobachten und im „Aktiven Thörls Park“ könnt ihr euer Gleichgewicht und eure Geschicklichkeit erproben. Seit 2022 gibt es auch ein neues Denkmal. Die Installation von Vera Drebusch und Reto Buser beschäftigt sich mit den Zerstörungen des Stadtteils im 2. Weltkrieg. Die „Trümmer-Bank“ erinnert an die Trümmer-Bahn, die in den Nachkriegsjahren die Trümmer aufbereitete. Die Form der Bank entspricht der Bahnstrecke, auf der Güterwagen die Trümmer aus der Stadt brachten. Auch heute findet man unter Hamms Erde noch Trümmer.

Directly opposite in Thörls Park, there's a lot to discover. On the bat benches, you can observe bats in the evening and at night, and in the „Active Thörls Park,“ you can test your balance and skill. Since 2022, there is also a new monument. The installation by Vera Drebusch and Reto Buser deals with the destruction of the district during World War II. The „Trümmerbank“ („Debris Bench“) recalls the debris train, which processed the rubble in the post-war years. The bench's shape corresponds to the railway track on which wagons brought the rubble out of the city. Even today, remnants can be found under Hamm's soil.

Прямо навпроти, у парку Терльс, є багато цікавого. На лавках для кажанів можна спостерігати за кажанами ввечері та вночі, а в «Active Thörls Park» можна перевірити свою рівновагу та вправність. З 2022 року також є новий пам'ятник. Інсталяція Віри Дребуш і Рето Бузера розповідає про руйнування району під час Другої світової війни. «Trümmerbank» («Лавка для сміття») нагадує про поїзд із сміттям, який переробляв щебінь у післявоєнні роки. Форма лавки відповідає залізничній колії, якою вагони вивозили щебінь з міста. Навіть сьогодні під землею Хамма можна знайти залишки.

Die Trümmer-Bahn brachte die Trümmer zum Öjendorfer See. Das Parkgelände wurde mit den Trümmern aufgeschüttet

في الجهة المقابلة مباشرةً لمنتزه تورلز هناك الكثير مما يمكن اكتشافه. يمكنك مشاهدة الخفافيش في المساء وفي الليل على كراسي الخفافيش وفي «منتزه النشاطات» و يمكنك اختبار توازنك ومهاراتك. هناك أيضًا نصب تذكاري جديد منذ عام 2022. يعكس العمل الفني الذي قامت به فيرا دريبوش وريتو بوسر موضوع تدمير المنطقة خلال الحرب العالمية الثانية. و يستذكر («مقعد الحطام») قطار الحطام الذي عالج الأنقاض في سنوات ما بعد الحرب. ويتوافق شكل المقعد مع شكل السكة الحديد الذي قامت عربات القطار من خلاله بإخراج الأنقاض من المدينة. وحتى اليوم، لا يزال من الممكن العثور على الأنقاض من الحرب تحت أرض هام.

درست مقابل ميدان حقوق كودكان Platz der Kinderrechte در پارک تورل، چیزهای زیادی توجه شما را جلب خواهد کرد. روی نیمکت های Fledermausliegen می توانید عصر ها و شب ها خفاش ها را مشاهده کنید و در «پارک فعال تورل Aktive Thörls Park» می توانید تعادل و میزان چابکی خود را امتحان کنید. از سال 2022 یک بنای یادبود جدید نیز در پارک وجود دارد. این بنای یادبود نصب شده توسط ورا دربوش و رتو بوسر اشاره به تخریب این حوزه شهری در جنگ جهانی دوم دارد. «صندلی یا نیمکت آوار» یادآور خط آهن آوار است که آوارها را در سال های پس از جنگ انتقال می داد. شکل نیمکت مطابق با خط راه آهنی است که واگن های قطار در امتداد آن آوارها را از شهر خارج می کردند. حتی امروز، هنوز هم می توان قلوه سنگ زیر زمین هام پیدا کرد.

ENTLANG DER GRÜNEN ROUTE KANN MAN HAMMS NATUR ENTDECKEN

3 Krugtwiete

Der Weg über die Brücke heißt Krugtwiete und verbindet die Horner Geest mit der Hammer Landstraße. Sie ist benannt nach einem alten Gasthaus, das sich hier befand. Das Wort „Twiete“ ist norddeutsch und bedeutet etwa „schmaler Durchgang“.

The path over the bridge is called Krugtwiete and connects Horner Geest with Hammer Landstraße. It is named after an old inn that used to be here. The word „Twiete“ is North German and roughly means „narrow passage.“

Стежка через міст називається Krugtwiete і сполучає Хорнер-Гест з Hammer Landstraße. Названо на честь старої корчми, яка колись була тут. Слово «Twiete» є північнонімецьким і приблизно означає «вузький прохід».

يسمى الطريق فوق الجسر كروغتويت ويربط
Horner Geest مع Hammer Landstrasse. تم تسميته على اسم نزل قديم كان يقع
هناك. كلمة „Twiete“ هي كلمة ألمانية شمالية وتعني شيئاً مثل „الممر الضيق“.

مسیر روی پل Krugtwiete نام دارد و Horner Geest را به Hammer Landstraße متصل می کند. نام آن از یک مسافرخانه قدیمی که در اینجا قرار داشت گرفته شده است. کلمه „Twiete“ آلمانی شمالی است و به معنای چیزی شبیه „گذرگاه باریک“ است.

4 Stolperstein von Marianne Rendsburg

Am Fuß der Brücke findet ihr an der Ampel die Stolpersteine der Familien Rendsburg, Rosenbaum und Sachs. Stolpersteine erinnern an Menschen, die im Nationalsozialismus verfolgt wurden. Marianne Rendsburg, geborene Rosenbaum, lebte mit ihren Eltern in der Hammer Landstraße 59. Nach den rassistischen Gesetzen der Nationalsozialisten galt sie als jüdisch, obwohl ihre Familie nach evangelischem Glauben lebte. Im Oktober 1941 wurde sie deportiert und starb am 9. Januar 1945 im Konzentrationslager Stutthof. Im Stadtteilarchiv Hamm befinden sich zwölf Portraitaufnahmen der damals 20-jährigen Frau, die aufgrund ihres Umfangs und ihrer Inszenierung aus der Sammlung hervorstechen.

„Stolperstein“ (lit. „stumbling stones or blocks“) for Marianne Rendsburg

At the foot of the bridge, at the traffic light, you'll find the stumbling stones for the Rendsburg, Rosenbaum, and Sachs families. Stumbling stones commemorate people persecuted by the National Socialists. Marianne Rendsburg, née Rosenbaum, lived with her parents at Hammer Landstraße 59. Despite her affiliation with the evangetic faith, the racist Nazi laws categorized her as jewish. She was deported in October 1941 and died on January 9, 1945, in the Stutthof concentration camp. The Stadtteilarchiv Hamm contains twelve portrait photos of the then 20-year-old woman, which stand out from the collection due to their size and staging.

«Stolperstein» (букв. «каміння спотикання») для Маріанни Рендсбург

Біля підніжжя мосту, біля світлофора, ви знайдете камені спотикання для сімей Рендсбург, Розенбаум і Закс. Камені спотикання вшановують людей, переслідуваних націонал-соціалістами. Маріанна Рендсбург, уроджена Розенбаум, жила з батьками на Hammer Landstraße, 59. Незважаючи на її приналежність до евангельської віри, расистські нацистські закони класифікували її як єврейку. Депортована у жовтні 1941 р. Померла 9 січня 1945 р. у концтаборі Штутгоф. В архіві зберігається дванадцять портретних світлин тодішньої 20-річної жінки, які виділяються з колекції своїми розмірами та постановкою.

Der Stolperstein von Marianne Rendsburg wurde 2006 in der Hammer Landstraße 59 verlegt

الحجر التذكاري او حجر العثرة لامريان ريندسبورج
عند بداية الجسر عند إشارات المرور ستجد الحجر التذكاري لعائلات

Sachs و Rosenbaum و Rendsburg

يحيي ذكرى الأشخاص الذين تعرضوا للاضطهاد في ظل الاشتراكية القومية. Stolpersteine

ماريان ريندسبورغ، ولدت في عائلة روزنباوم، عاشت مع والديها في Hammer Landstraße 59. وبحسب القوانين العنصرية للاشتراكيين الوطنيين، فقد اعتبرت يهودية، على الرغم من أن عائلتها كانت تعيش وفق العقيدة البروتستانتية. تم ترحيلها في أكتوبر 1941 وتوفيت في 9 يناير 1945 في معسكر اعتقال شتوتتهوف. يحتوي الأرشيف على اثنتي عشرة صورة شخصية لها عندما كانت تبلغ 20 عامًا من العمر والتي تبرز من المجموعة نظرًا لحجمها وطريقة عرضها.

سنگ مانع (لوح یادبود روی زمین) ماریانه رندزبورگ Stolperstein von Marianne Rendsburg

در پای پل، سنگ مانع ها یا همان لوح های یادبود روی زمین برای خانواده های رندزبورگ، روزنباوم و ساکس را در کنار چراغ ترافیک خواهید دید. این سنگ مانع ها یادبودی برای کسانی هستند، که در زمان نازی ها (ناسیونال سوسیالیسم) تحت پیگرد و آزار قرار گرفتند. ماریان رندزبورگ (با اسم فامیلی قبل از ازدواج روزنباوم)، با والدینش در Hammer Landstraße 59 زندگی می کرد. طبق قوانین نژادپرستانه ناسیونال سوسیالیست ها، او یهودی محسوب می شد، اگرچه خانواده اش بر اساس مذهب پروتستان زندگی می کردند. او در اکتبر 1941 تبعید شد و در 9 ژانویه 1945 در اردوگاه کار اجباری Stutthof درگذشت. این آرشیو شامل دوازده عکس پرتره از زن 20 ساله آن زمان است که به دلیل تعداد و هنری بودن از مجموعه متمایز است.

5 Horner Geest

Weiter geht es auf der Horner Geest – Hamburgs längstem Park. Die Horner Geest ist ein Fuß- und Radweg, der entlang von Grünflächen vom Hauptbahnhof bis zum Öjendorfer See führt. Hier findet ihr neben „Wilden Wiesen“ und Fitness Parcours weitere spannende Projekte.

Continuing on Horner Geest – Hamburg's longest park. Horner Geest is a foot and bike path that leads along green spaces from the main station to Lake Öjendorf. Here, in addition to „Wild Meadows“ and fitness courses, you'll find other exciting projects.

metropolisПродовження по Horner Geest – найдовшому парку Гамбурга. Horner Geest – це пішохідна та велосипедна доріжка, яка веде вздовж зелених насаджень від головного вокзалу до озера Еендорф. Тут, окрім «Диких лугов» та фітнес-курсів, ви знайдете й інші цікаві проекти.

نواصل السير في هورنر جيست - أطول حديقة في هامبورغ.

يعد Horner Geest ممراً للمشاة ومساراً للدراجات يمتد على طول المساحات الخضراء من محطة القطار الرئيسية إلى بحيرة Öjendorf. بالإضافة إلى المروج البرية ودورات اللياقة البدنية، ستجد على الدرب مشاريع أخرى مثيرة.

تور پیاده روی در Horner Geest ادامه میابد - طویل ترین پارک هامبورگ. Horner Geest مسیر پیاده روی و دوچرخه (بابسکل) سواری است که از کنار فضای سبز ایستگاه مرکزی Hauptbahnhof تا دریاچه Öjendorfer امتداد دارد. در اینجا علاوه بر «علفزارهای طبیعی» و پارک‌های ورزشی، پروژه‌های جذاب دیگری نیز وجود دارد.

Die Horner Geest ist Hamburgs längster Park

6 Horner Weg

Entlang des zwei Kilometer langen Horner Wegs findet ihr gastronomische Angebote. Am westlichen Ende befindet sich die Ev.-luth. Kirchengemeinde zu Hamburg-Hamm, die neben Familiengottesdiensten und Beratungen auch eine Tauschbox, gebrauchte Bücher und eine Second-Hand-Boutique anbietet.

Along the 2-kilometer-long Horner Weg, you'll find gastronomic offerings. At the western end is the Ev.-Luth. Church Community in Hamburg-Hamm, which, in addition to family services and consultations, also offers an exchange box, used books, and a second-hand boutique.

Уздовж 2-кілометрової Horner Weg ви знайдете гастрономічні пропозиції. На західному кінці знаходиться Єв.-Лют.На західному кінці розташована євангелістсько-лютерська церковна громада в Гамбурзі-Хаммі, яка, окрім сімейних послуг і консультацій, також пропонує обмінний ящик, вживані книги та бутик секонд-хенду.

على طول 2 كيلومتر دروب لانغين هورنر ستجدون عروض الطعام لذيذه. وفي الطرف الغربي توجد الكنيسة الإنجيلية الأبرشية هامبورغ هام، والتي، بالإضافة إلى الخدمات والاستشارات العائلية، تقدم أيضًا صندوق تبادل وكتبًا مستعملة ومتجرًا لبيع الأشياء المستعملة.

در امتداد خیابان 2 کیلومتری Horner Weg، پیشنهادهایی برای رستوران ها و سایر سرویس های غذایی را خواهید یافت. در انتهای غربی این خیابان، انجمن کلیسای انجیلی لوتران هامبورگ-هام Ev.-luth. Kirchengemeinde zu Hamburg-Hamm قرار دارد که به علاوه مراسم نیایش، جلسات مشاوره، جعبه مبادله، کتاب های دست دوم و یک بوتیک دست دوم نیز ارائه می دهد.

Der Treffpunkt Spray + Dance wurde von Schüler*innen der angrenzenden Wichern-Schule mitgestaltet

7 Spray + Dance

Streng genommen schon in Horn und ein bisschen versteckt am Wegesrand könnt ihr bei der Tanzplattform eure Musik anschließen und los tanzen. Auch bewegliche Tafeln zum Spraying stehen entlang der „Hohlen Rönne“ bereit.

Strictly speaking, already in Horn and a bit hidden along the way, you can plug in your music and dance at the dance platform. Moving boards for spraying are also available along the „Hohle Rönne“.

Власне кажучи, вже в Горні і трохи заховавшись по дорозі, ви можете включити свою музику та танцювати на танцювальному майданчику. Рухомі дошки для графіті також доступні вздовж „Hohle Rönne“.

بالمعنى الحرفي للكلمة، يمكنك توصيل الموسيقى الخاصة بك في منصة الرقص وبدء الرقص بالفعل في هورن. وتتوفر أيضًا ألواح متحركة للرش الجرافيتي على طول

„Hohlen Rönne,“

به طور دقيق در Horn و کمی پنهان در لبه جاده، می توانید موسیقی خود را به پلتفرم رقص متصل کرده و شروع به رقص کنید. همچنین تخته های قابل حرکت برای اسپری کردن در امتداد „Hohlen Rönne,“ آماده گذاشته شده اند.

8 Wichernsweg

In der Wichernkirche gibt es ein vielfältiges Angebot für jedes Alter, ein täglich geöffnetes Café sowie gut erhaltene Bücher, Kleidung, Spielsachen und mehr aus zweiter Hand. Und unter dem Garten der Kirche befindet sich das Bunkermuseum Hamburg, ein ehemaliger Luftschutzbunker, der 1940-41 errichtet wurde. Die Ausstellungsstücke erinnern an die Luftangriffe auf Hamburg-Hamm im 2. Weltkrieg.

In Wichernkirche, there is a diverse offering for all ages, a café open daily, as well as well-preserved second-hand books, clothing, toys, and more. And underneath the church garden is the Bunkermuseum Hamburg, a former air-raid shelter built in 1940-41. The exhibits recall the air raids on Hamburg-Hamm during World War II.

У Wichernkirche є різноманітні пропозиції для будь-якого віку, кафе, що працює щодня, а також добре збережені букіністичні книги, одяг, іграшки тощо. А під церковним садом знаходиться Бункермузеум Гамбурга, колишнє бомбосховище, побудоване в 1940-41 роках. Експонати нагадують про авіанальоти на Гамбург-Хамм під час Другої світової війни.

تضم كنيسة (ويتشرن) مجموعة واسعة من العروض لجميع الأعمار، ومقهى مفتوح يوميًا، وكتبًا وملابس وألعابًا مستعملة محفوظة جيدًا وغير ذلك الكثير. ويوجد على طرف حديقة الكنيسة متحف بنكر هامبورغ، وهو ملجأ سابق للحماية من الغارات الجوية تم بناؤه في الفترة من 1940 إلى 1941. و تذكرنا المعروضات في هذا المتحف بالغارات الجوية على هامبورغ (هام) في الحرب العالمية الثانية.

در کلیسای ویشرن Wichernskirche، پیشنهادهای متنوعی برای هر سن و سال وجود دارد. یک کافه روزانه باز، کتاب‌ها، لباس‌ها، اسباب بازی‌های خوب نگهداری شده و لوازم دست دوم دیگر. و زیر باغچه کلیسا، موزه (موزیم) پناهگاه هامبورگ-Bunker-museum Hamburg واقع شده است، یک پناهگاه سابق مقابل حملات هوایی که در سال‌های ۱۹۴۰-۱۹۴۱ ساخته شده بود. قطعات نمایشی در موزه حملات هوایی به هامبورگ-هام در جنگ جهانی دوم را یادآوری می‌کنند.

DIE BLAUE ROUTE

RUNDGANG 3 · LÄNGE/LENGTH: CA. 2,7 km

1 Störtebeker-Haus

Mitten im Industriegebiet befindet sich das Störtebeker-Haus. Obwohl es auf den ersten Blick alt aussieht, wurde es erst 2004 fertiggestellt. Das Bürogebäude wurde nach dem Seeräuber Klaus Störtebeker benannt. Auf dem Kreisverkehr befindet sich eine 14 m hohe Granitsäule mit einer Nachbildung seines Schiffes.

Situated in the industrial area, the Störtebeker-Haus may look old at first glance, but it was actually completed in 2004. The office building is named after the pirate Klaus Störtebeker. In the roundabout, you'll find a 14-meter-high granite column with a replica of his ship.

Будинок Störtebeker-Haus, розташований у промисловій зоні, на перший погляд може здатися старим, але насправді він був завершений у 2004 році. Офісна будівля названа на честь пірата Клауса Штертебекера. На кільцевій розв'язці ви знайдете 14-метрову гранітну колону з копією його корабля.

يقع Störtebeker House في وسط المنطقة الصناعية. على الرغم من أنه يبدو قديم للوهلة الأولى، إلا أنه لم تكتمل إلا في عام 2004. تم تسمية مبنى المكاتب هذا على اسم القرصان كلاوس ستورتيبيكر. يوجد على الدوار عمود من الجرانيت يبلغ ارتفاعه 14 مترًا مع نسخة طبق الأصل عن سفينة القرصان.

ساختمان Störtebeker-Haus در میان منطقه صنعتی واقع میباشد. اگرچه در نگاه اول قدیمی به نظر می رسد، اما در سال 2004 تکمیل شده است. این ساختمان اداری به نام دزد دریایی کلاوس شتورته بکر Klaus Störtebeker نامگذاری شده است. در میدان ترافیک کنار ساختمان نامبرده یک ستون گرانیتی به ارتفاع 14 متر وجود دارد که بالای آن کشتی این دزد دریایی شبیه سازی شده است.

AUF DER BLAUEN ROUTE – DEN SÜDEN HAMMS ERKUNDEN

FABRIK
DER
KUNSTE

2 Fabrik der Künste

Auch ein Ausstellungshaus versteckt sich hier im Gewerbegebiet. Auf 500 qm werden hier Ausstellungen von regionalen und internationalen Künstler*innen gezeigt sowie Lesungen, Performances oder Märkte veranstaltet.

An exhibition space is also hidden here in the industrial area. Covering 500 square meters, it showcases exhibitions with local and international artists and hosts readings, performances, or markets.

Тут також прихований виставковий простір у промисловій зоні. Він займає площу 500 квадратних метрів і демонструє виставки місцевих і міжнародних художників, а також проводить читання, вистави або ринки.

هنا ايضا يوجد معرض مختبئ في المنطقة التجارية. على مساحة 500 متر مربع يتم عرض المعارض لفنانين والفنانات على الصعيد المحلي والعالمي. كما ايضا تقام هنا الأمسيات، قراءات، استعراضات والأسواق.

همچنین یک نمایشگاه (نمایش خانه) در اینجا در منطقه کارگاهی پنهان شده است. با مساحت 500 متر مربع این نمایشگاه آثار هنرمندان محلی و بین المللی را به نمایش میگذارد. همچنان کتابخوانی، اجراهای نمایشی و بازارها نیز در اینجا برگزار می شوند.

Fröhliches Zusammensein am Billeufer – ein Highlight an lauen Sommerabenden

3 Löschplatz

Direkt an der Bille lässt es sich aushalten. Der gemütliche Löschplatz lädt zum Picknick und zum Verweilen ein. Der Name „Löschplatz“ stammt übrigens vom Abladen von Gütern eines Schiffes, dem sogenannten „Löschchen“. Auf der gegenüberliegenden Seite der Bille, in einem ehemaligen Schulgebäude aus rotem Backstein, befindet sich die Gedenkstätte Bullenhuser Damm. Die Gedenkstätte erinnert an 20 jüdische Kinder und mindestens 28 Erwachsene, die dort im April 1945 von Nationalsozialisten ermordet wurden. Die Ausstellung hat jeden Sonntag von 10-17 Uhr geöffnet.

Right by the Bille River, it's a pleasant spot. The cozy Löschplatz invites you to picnic and linger. The name „Löschplatz“ comes from unloading goods from a ship, known as „löschchen“. On the opposite side of the Bille, in a former red-brick school building, is the Bullenhuser Damm Memorial. The memorial commemorates 20 Jewish children and at least 28 adults who were murdered there in April 1945 by the Nazis. The exhibition is open every Sunday from 10 am to 5 pm.

Прямо біля річки Білле, це приємне місце. Затишна площа Löschplatz запрошує вас на пікнік і відпочинок. Назва „Löschplatz“ походить від розвантаження товарів із корабля, відомого як „löschchen“. На протилежному боці Білле, у колишній будівлі школи з червоної цегли, знаходиться Меморіал Bullenhuser Damm. Меморіал вшановує 20 єврейських дітей і принаймні 28 дорослих, які були вбиті нацистами у квітні 1945 року. Виставка працює щонеділі з 10 до 17 години.

تطل على ضفة نهر بيل، و تدعوك منطقة الإطفاء المريحة للتنزه والاسترخاء. وبالمناسبة، يأتي اسم «مكان التفريغ» من تفريغ البضائع من السفينة، وهو ما يسمى «Löschplatz». على الجانب الآخر من نهر، يطل مبنى مدرسة سابق مصنوع من الطوب الأحمر، هو النصب التذكاري Bullenhuser Damm، يحيي النصب التذكاري ذكرى 20 طفلاً يهودياً وما لا يقل عن 28 بالغاً قُتلوا في هذ المكان على يد النازيين في أبريل 1945. صالة العرض مفتوح كل يوم أحد من الساعة 10 صباحاً حتى 5 مساءً.

درست در کنار رودخانه بيله Bille، مكان دلپذیری برای توقف است. Löschplatz مکانی مطلوب برای پیک نیک و توقف (استراحت) میباشد. نام «Löschplatz» برگرفته شده از تخلیه کالاهای کشتی است، که در آلمانی به آن Löschen نیز گفته میشود. در آن طرف رودخانه بيله (مقابل Löschplatz)، در یک ساختمان مدرسه سابق با سنگ آجرهای قرمز، مجموعه یادبود بولنهوسر دام Bullenhuser Damm وجود دارد. این مجموعه یادآور 20 کودک یهودی و حداقل 28 بزرگسال است که در آوریل 1945 توسط نازی ها به قتل رسیدند. این نمایشگاه هر یکشنبه از ساعت 10 تا 17 باز است.

4 Steinbeker Straße 62

Das Gebäude wurde 1920/21 erbaut. Die Maschinenfabrik „Adolf Böttcher“, die 1906 gegründet wurde, bezog den Werkstattbereich. Im Wohnhaus war die Familie Böttcher ansässig. Im Juli 1943 wurden die Gebäude bei Bombenangriffen auf Hamburg zerstört. Nach dem Krieg wurden die Gebäude nach und nach unter erheblichen Einsatz von Eigenarbeit wiederaufgebaut und die Fabrik bis 1968 fortgeführt. Die Familie Böttcher wohnt hier immer noch und die Gewerbeflächen werden vermietet.

The building was constructed in 1920/21. The machine factory „Adolf Böttcher,“ founded in 1906, occupied the workshop area. The Böttcher family lived in the residential house. In July 1943, the buildings were destroyed in bombing raids on Hamburg. After the war, the buildings were gradually reconstructed with significant personal effort, and the factory continued until 1968. The Böttcher family still resides here, and the commercial spaces are rented out.

Будівля була побудована в 1920/21 роках. На території цехів розташовувався машинобудівний завод «Адольф Беттхер», заснований у 1906 році. У житловому будинку жила родина Бьоттчерів. У липні 1943 року будівлі були зруйновані під час бомбардувань Гамбурга. Після війни будівлі були поступово реконструйовані значними особистими зусиллями, і фабрика продовжувала працювати до 1968 року. Сім'я Беттхер все ще проживає тут, а комерційні приміщення здаються в оренду.

Das Haus in der Steinbeker Straße 62 stammt aus den 20er-Jahren des letzten Jahrhunderts und musste nach dem Krieg wieder aufgebaut werden

تم بناء المباني بين 1920/1921. انتقل مصنع الآلات المؤسس عام 1906 „1906 Adolf Böttcher“ إلى منطقة الورشة. وعاشت عائلة بوتشر في البناء السكني. تدمير في يوليو 1943 عدد كبير من المباني في غارات جوية على هامبورغ. بعد الحرب، أعيد بناء المباني تدريجيًا باستخدام قدر كبير من العمالة الداخلية واستمر المصنع حتى عام 1968. لا تزال عائلة بوتشر تعيش هنا أما المساحة التجارية فيتم تأجيرها.

این ساختمان در سال 1920/21 ساخته شده است. کارخانه ماشین (دستگاه) سازی „آدولف بوتچر Adolf Böttcher“ تأسیس شده در سال 1906، در بخش کارگاه این ساختمان جایگزین شده بود. خانواده بوتچر در اتاق های نشیمن این خانه زندگی میکردند. در ماه جولای 1943، ساختمان ها در بمب باران هامبورگ تخریب شدند. پس از جنگ، ساختمان ها به تدریج با تلاش شخصی قابل توجه بازسازی شدند و کار کارخانه تا سال 1968 ادامه داشت. خانواده بوتچر هنوز هم اینجا زندگی میکنند و بخش کارگاه اجاره داده می شود.

5 Osterbrookplatz

Rund um den Osterbrookplatz hält der Süden Hamms auch einiges für euch bereit. Das Elbschloss an der Bille ist ein Nachbarschaftstreff mit vielen Freizeitangeboten zum Teilnehmen und Mitmachen. Besonders schön ist der Mitmach-Garten. Direkt am Billeufer betreibt der BOOT e.V. ein Café und einen Kanuverleih. Dort finden Konzerte und mehr statt.

Around Osterbrookplatz, the southern part of Hamm has a lot to offer. Elbschloss an der Bille is a neighborhood meeting place with many recreational activities to participate in. The interactive garden is particularly beautiful. Along the Bille river, BOOT e.V. operates a café and a canoe rental. Concerts and more take place there.

Навколо Osterbrookplatz, південна частина Hamm має багато цікавого. Elbschloss an der Bille – це місцеве місце зустрічі з багатьма розважальними заходами, в яких можна взяти участь. Інтерактивний сад особливо гарний. Уздовж річки Білле, BOOT e.V. працює кафе та пункт прокату каное. Там відбуваються концерти та інше.

جنوب هام لديه الكثير مما يخبئه لكم حول Osterbrookplatz. تعد قلعة الإلبه على نهر بيل نقطة التقاء في الحي للعديد من الأنشطة الترفيهية للمشاركة فيها. شيء مميز هنا أيضا (Mitmach-Garten). مباشرة على ضفاف نهر بيل، و يقع مقهى ومتجرًا لتأجير الزوارق هنا. كما تقام الحفلات الموسيقية والمزيد من الأنشطة.

اطراف میدان اوستربروک، در جنوب هام Hamm هم چیزهای زیادی برای ارائه کردن دارد. Elbschloss an der Bille یک محل ملاقات محله ای است که دارای فعالیت های اوقات فراغت زیادی برای شرکت و مشارکت است. باغچه مشارکتی این انجمن مخصوصاً قابل پیشنهاد است. در حاشیه رودخانه بیل، انجمن Boot e.V. یک کافه و قایق های «کانو» اجاره ای دارد. در آنجا کنسرت ها و برنامه های دیگری نیز برگزار میشوند.

Auf dem Gelände des alten Aschbergbads entsteht ein neues „Quartiers-sportzentrum“

6 Freibad Aschberg

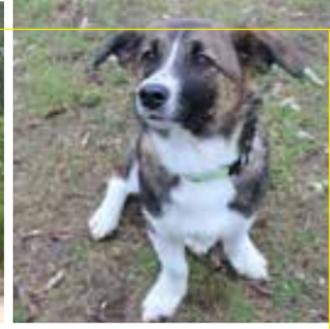
Hier befand sich bis 2021 das beliebte Freibad Aschberg. Auf dem Gelände wird gebaut. In den nächsten Jahren entsteht hier das neue Wohnquartier „Osterbrookhöfe“ – mit 820 Wohnungen und Sportzentrum mit Hallenbad. Der Name „Aschberg“ stammt übrigens daher, dass an dieser Stelle die Asche aus den hauseigenen Öfen und Müll entsorgt wurde.

Until 2021, the popular Aschberg outdoor pool was located here. Construction is underway on the site. In the next few years, the new residential area „Osterbrookhöfe“ will be created here – with 820 apartments and a sports center with an indoor pool. The name „Aschberg“ comes from the fact that this was the place where ash from household stoves and garbage was disposed of.

До 2021 року тут розташовувався популярний відкритий басейн Aschberg. На ділянці ведеться будівництво. У найближчі кілька років тут буде створено новий житловий район «Osterbrookhöfe» – на 820 квартир і спортивний центр із критим басейном. Назва «Ашберг» походить від того, що тут викидали попіл із домашніх печей та сміття.

كات يقع مسبح Aschberg الشهير في الهواء الطلق هنا حتى عام 2021. البناء يجري حاليا في هذا الموقع. على مدى السنوات القليلة المقبلة، سيتم بناء المنطقة السكنية الجديدة „Osterbrookhöfe“ هنا - والتي تضم 820 شقة ومركزًا رياضيًا مع مسبح داخلي. على أية حال، اسم „أشبيرج“ يأتي من حقيقة أنه تم التخلص من رماد المواقد المنزلية والقمامة في هذه المنطقة.

استخر روباز محبوب Aschberg تا سال 2021 در اینجا قرار داشت. ساخت و ساز در این زمین (سایت) در حال انجام است. طی چند سال آینده، منطقه مسکونی جدید „Osterbrookhöfe“ در اینجا ساخته خواهد شد - با 820 آپارتمان و یک مرکز ورزشی با یک استخر سرپوشیده. به هر حال، نام „اشبرگ“ از این واقعیت ناشی می شود که خاکستر (به آلمانی Asche) اجاق های خانگی و زباله ها در این منطقه دفع می شدند.

Den Hamburger Tierschutzverein gibt es schon seit über 180 Jahren

7 Tierheim Süderstraße

Das Tierheim kümmert sich um verwaiste Tiere und vermittelt diese in ein neues Zuhause. Bei Interesse könnt ihr Patenschaften für Tiere übernehmen oder ehrenamtlich im Tierheim helfen.

The animal shelter takes care of orphaned animals and places them in new homes. If interested, you can take on sponsorships for animals or volunteer at the animal shelter.

Притулок опікується осиротілими тваринами та розміщує їх у нових домівках. Якщо вам цікаво, ви можете взяти спонсорську підтримку тварин або стати волонтером у притулку для тварин.

يعتني ملجأ الحيوانات بالحيوانات اليتيمة ويؤمن لها منازل جديدة. إذا كنت مهتمًا، يمكنك التطوع هنا أو تبني و رعاية الحيوانات.

پناهگاه حیوانات از حیوانات بی سرپرست مراقبت می کند و آنها را در خانه های جدید قرار می دهد. اگر علاقه مند هستید، می توانید حامی این حیوانات باشید یا در پناهگاه حیوانات داوطلب شوید.

8 Billerhuder Insel

Auf der dreiecksförmigen Billerhuder Insel befinden sich Schrebergärten. Diese kann man mieten, wenn man Zuhause keinen eigenen Garten hat. Die Insel wurde 1907 bei dem Bau des Bullenhuser Kanals künstlich angelegt. Nach den Zerstörungen Hamms im 2. Weltkrieg wurden hier sogenannte „Behelfsheime“ errichtet, in denen Menschen wohnen konnten. Auch Nahrungsmittel wurden hier angebaut. Einige von diesen Häusern werden heute immer noch bewohnt. Außerdem findet ihr hier Wassersportvereine.

On the triangular-shaped Billerhuder Insel, there are allotment gardens that can be rented if you don't have your own garden at home. The island was artificially created in 1907 during the construction of the Bullenhuser Kanal. After the destruction of Hamm in World War II, so-called „emergency homes“ were built here, where people could live. Food was also grown here. Some of these houses are still inhabited today. Additionally, you'll find water sports clubs here.

На острові Billerhuder Insel трикутної форми є сади, які можна орендувати, якщо у вас немає власного саду вдома. Острів був штучно створений в 1907 році під час будівництва каналу Булленхузер. Після руйнування Хамма під час Другої світової війни тут були побудовані так звані «аварійні будинки», де могли жити люди. Тут також вирощували продукти харчування. Деякі з цих будинків живуть і сьогодні. Крім того, тут ви знайдете клуби водних видів спорту.

يتواجد في جزيرة بيلرهودر ذات الشكل المثلث الحدائق المخصصة، التي يمكنك استئجارها إذا لم يكن لديك حديقة الخاصة في المنزل. تم إنشاء الجزيرة المحدثة في عام 1907 أثناء بناء قناة بولنهوسر. بعد الدمار الذي لحق بمنطقة هام في الحرب العالمية الثانية، تم بناء ما يسمى بـ «المنازل المؤقتة» على الجزيرة ليعيش فيها السكان، وتمت بعض الزراعات هنا أيضًا لتأمين للاطعام .
لا تزال بعض هذه المنازل مأهولة حتى اليوم. و توجد على الجزيرة أيضًا بعض نوادي الرياضات المائية.

در جزیره مثلث شکل بیلرهودر باغ های شهری (باغچه ها و خانه های کوچک تفریحی) وجود دارند. اگر در خانه و آپارتمان خود باغچه ندارید، این باغچه ها را می توانید اجاره کنید. این جزیره به طور مصنوعی در سال 1907 در جریان ساخت کانال Bullenhuser ایجاد شد. پس از تخریب هام Hamm در جنگ جهانی دوم، به اصطلاح «خانه های موقت» در اینجا ساخته شدند که مردم می توانستند در آن زندگی کنند. غذا نیز در اینجا کشت می شد. برخی از این خانه ها امروزه نیز مسکونی هستند. همچنین باشگاه های ورزش های آبی را در اینجا خواهید یافت.

RUNDGANG 1 – DIE ROTE ROUTE

Christuskirche Hamburg-Hamm

Carl-Petersen-Straße 59B

20535 Hamburg

www.emk-hamburg-hamm.de

SieNa Nachbarschaftstreff | Stiftung Miteinander leben und wohnen

Sievekingdamm 57

20535 Hamburg

www.1902stiftung.de

Nachbar-Treff der Stiftung der Wohnungsgenossenschaft von 1904

Sievekingdamm 60

20535 Hamburg

www.1904.de/stiftung/soziales-management/nachbar-treff-hamm

Musikbunker

Sievekingdamm 37

20535 Hamburg

www.musikbunker-hamburg.de

Haus der Jugend Hammer Park

Caspar-Voght-Straße 35c

20535 Hamburg

www.hdj-hammerpark.de

Hammer Sommerfestival

www.hh-hamm.de/sommerfestival

ParkSportInsel e.V.

www.parksportinsel.de

RUNDGANG 2 – DIE GRÜNE ROUTE

Kulturladen und Stadtteilarchiv Hamm

Sievekingdamm 3
20535 Hamburg
www.hh-hamm.de

FUNDUS THEATER | Forschungstheater Das Kindertheaterhaus für alle Generationen

Sievekingdamm 3
20535 hamburg
www.fundus-theater.de

HT16 – Hamburger Turnerschaft von 1816 r. V.

Sievekingdamm 1
20535 Hamburg
www.ht16.de

Der Kinderschutzbund Landesverband Hamburg e.V.

Sievekingdamm 3
20535 Hamburg
www.kinderschutzbund-hamburg.de

„Trümmer-Bank“ von Vera Drebusch und Reto Buser

Thörls Park
20535 Hamburg
www.veradrebusch.de/artworks/mosaik

Stolperstein von Marianne Rendsburg

Hammer Landstraße 59
20537 Hamburg
www.youtube.com/watch?v=XijwBRereT8&t=3s

Horner Geist

www.hamburg.de/das-projekt-landschaftsachse/

Ev.-luth. Kirchengemeinde zu Hamburg-Hamm

Horner Weg 17
20535 Hamburg
www.hammer-kirche.de

Wichernkirche Hamburg-Hamm

Wichernsweg 16
20537 Hamburg
www.wichernkirche-hamburg.de

Bunkermuseum Hamburg

Wichernsweg 16
20537 Hamburg
www.hh-hamm.de

RUNDGANG 3 – DIE BLAUE ROUTE

Fabrik der Künste

Kreuzbrook 12
20537 Hamburg
www.fabrikderkuenste.de

Die Gedenkstätte Bullenhuser Damm | Stiftung Hamburger Gedenkstätten und Lernorte zur Erinnerung an die Opfer der NS-Verbrechen

Bullenhuser Damm 92
20539 Hamburg
www.bullenhuser-damm.gedenkstaetten-hamburg.de

Vereinigung Kinder vom Bullenhuser Damm e.V.

www.kinder-vom-bullenhuser-damm.de

Elbschloss an der Bille

Osterbrookplatz 26
20537 Hamburg
www.elbschloss-an-der-bille.de

Baugenossenschaft freier Gewerkschafter eG

www.bgfg.de

BOOT e.V. (gemeinnützig)

Osterbrookplatz 18(a)

20537 Hamburg

www.boot-in-hamburg.de/oeffnungszeiten

Hamburger Tierschutzverein von 1841 e.V.

Neue Süderstraße 25 (alt: Süderstraße 399)

20537 Hamburg

www.hamburger-tierschutzverein.de

Billerhuder Insel

20539 Hamburg

www.gartenkolonie-billerhude.de

IMPRESSUM

Stadtteilinitiative Hamm e.V. · Kulturladen und Stadtteilarchiv Hamm · Sievekingdamm 3 · 20535 Hamburg ·

Telefon 040 18 15 14 92 · Fax: 040 18 15 14 94 ·

kulturladen@hh-hamm.de · www.hh-hamm.de

Spenden: Hamburger Sparkasse ·

IBAN: DE71 2005 0550 1030 2108 25 · BIC: HASPDEHHXXX

In Kooperation mit dem

Caritasverband für das Erzbistum Hamburg e.V.

Konzeption & Redaktion: Stephanie Kanne (Stadtteilinitiative Hamm e.V.) · Fotografien: Stadtteilinitiative Hamm e.V., Jana Koch, Jannik Schuett, FUNDUS THEATER, Lina Schmidt, SieNa Nachbarschaftstreff | Stiftung Miteinander leben und wohnen, Christuskirche Hamburg-Hamm, ParkSportInsel e.V., Sybille Zettler, Der Kinderschutzbund Landesverband Hamburg e.V., Vera Drebusch, Ev.-luth. Kirchengemeinde zu Hamburg-Hamm, Wichernkirche Hamburg-Hamm, Katharina Fischer | We Are Story Studio, Fabrik der Künste, Elbschloss an der Bille, BOOT-in-hamburg.de | Malzkorn, Hamburger Tierschutzverein von 1841 e.V., SHGL | Antonia Wegener · Übersetzung: Amin Saeed, Jana Koch, Kerstin Woldorf, Sasha Ashraf Alkatiep, Achraf Badaoui · Design & Illustrationen: Bianca Adam · Druck: FLYERALARM GmbH · Hamburg · Stand 2024

PERSPEKTIVE
HAMBURG

Kultur, Geschichte & mehr